

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYETEM DOKTORI ISKOLÁJA

DOKTORI MESTERMUNKA

Kandidátus: **Korhecz Papp Zsuzsanna**

Témavezető: **Dr. Görbe Katalin**

Társ témavezető: **Dr Galambos Éva**

Stettner Sebestyén budai mesternek szentelt vándorkiállítás

(Szabadka-Szeged-Baja-Kalocsa-Budapest, 2012-2014)

Stettner Sebestyén Skapulárés Szűzanya oltárképének restaurálása

(Restaurálási dokumentáció)

2014

Sebastian Stetner pictor Budensis (1699 – 1758)

21. VI.-28. IX. 2012-12. I. 2013. Szabadka / Subotica
15. I. 2013-15. III. 2013. Szeged / Segedin
20. III. 2013-31. V. 2013. Baja

Barokk oltárkép restaurálása élőben
Restauracije barokne oltarne pale uživo
Die Restaurierung des Barocken Altarbildes – authentisch miterlebt
21. VII. 2012-27. IX. 2012 Szabadka / Subotica

Városi Múzeum Szabadka/Gradski Muzej Subotica/Градски Музеј Суботица
www.gradskimuzej.subotica.rs

A kiállítás első plakátja

Az utóbbi két évtized restaurálásokkal megkezdett kutatómunkájának eredményeként 2012-ben megszületett Stettner Sebestyén budai festő (Sebastian Stetner pictor Budensis) értékmentő kiállítása Szabadkán. 2013-ban bemutatásra került a szegedi Móra Ferenc Múzeum Fekete-Házában, a bajai Türr István Múzeum Nagy István Galériájában, a kalocsai Érseki Kincstárban és végül a Budapesti Történelmi Múzeum Metszettárában. Megjelent mindazokon a helyszíneken, amelyekhez alkotásaival kötődik az egykori budai mester.

E rendhagyó kiállítás 2012 júniusában vette kezdetét a Szabadkai Városi Múzeum időszakos kiállítóhelyiségében. Stettner Sebestyén (1699-1758) budai festőművész vándorkiállítása a Nemzeti Kulturális Alap és a Szerb Kulturális Minisztérium támogatásából valósult meg. Az azonos című háromnyelvű (magyar-szerb-német) monográfia-katalógus bemutatása és a nagy-megnyitó szeptember 29-ére, Szent Mihály napjára ütemeztük, hiszen ezen elfeledett festőművész eddig 12 meglévő műre tehető ópuszának kulcsát a szabadkai ferencesek egykori Szent Mihály főoltárának megmaradt oltárképei adják. “Remekművekről van szó, a magyarországi, sőt közép-európai barokk érett korszakából, a 18. század derekáról.” (Jávor Anna)

A kutatás jelenlegi állását tárta a nagyközönség elé e nem szokványos, a restaurátori és művészettörténelmi munkát ötvöző bemutató. Hat oltárkép, hat aranyozott szobrászi munka (angyalfejek, oltártöredékek), oltárrekonstrukció és -reprodukciók, valamint grafikák alkották a tárlat törzsanyagát, melyből három műtárgy Magyarországról került kölcsönzésre (két oltárkép és egy faragvány). A budapesti bemutatón a Szűz Mária eljegyzése Szent Józseffel című egykori oltárképet is eredetiben láthatta a közönség (addig csak festővászonra készült nyomaton szerepelt). Kilenc pannó mutatta be Stettner műveinek restaurálását¹, s két bevezető szöveg igazította el az érdeklődő látogatót. A közérthetőség érdekében, rövid összefoglalóként egy 9 perces film is készült Stettner Sebestyénről és műveinek restaurálásáról Tolnai György szerkesztésében. A kiállítás rendezésén kívül a szerző készítette pedagógiai program részeként a “Szentes kifestő” füzetet, valamint a tárlatot népszerűsítő “Angyalkás falinaptár”-at. Az Agapé Kiadó a 2013-as évi Katolikus Falinaptárát Stettner Sebestyén oltárképeivel illusztrálta. Minden látogató négy nyelven (magyar-szerb-német-angol) leporellóból értesülhetett a legfontosabb tudnivalókról. A meghívóra abból a városból való kép részlete került, ahova éppen a

¹ Öt oltárképet a szerző restaurált: négyet 1995-1999 között, egyet 2012-ben. A négy esztergomi a MKE RT-én restaurálták negyedéves feladatként, Görbe Katalin tanárnő vezetésével 2001-2004 között.

közönséget hívta a szerző, mindig megszólítva azt a közösséget, amelyiknek be szerette volna mutatni ezt az újonnan felfedezett barokk festőt, ezzel is a művészi profil megrajzolása volt a cél.

Stettner Sebestyén bajor származású aranyozó- és festőművész 1727-ben telepedett meg Budán, ahol 1736-ban polgárjogot, majd megnősülvén házat szerzett, műhelyt vezetett. Itáliai hatásokat tükröző festői tudását valószínűleg egy bajor, vagy bécsi műhelyben szerezte, tanulmányairól nincs pontos adat. Nagyobb megbízásai által életműve a magyarországi vidéki városokhoz köthető. Stettner Sebestyénnek az ópusza egyedülállóan gazdag a 18. század első feléből származó magyarországi festők közül, annak ellenére, hogy néhány évvel ezelőtt egyetlenegy valós művet sem tudott a szakma a nevéhez kötni.

A történelem különös fordulatainak és a hiánypótló kutatómunkának köszönhetően került e kiállításra sor éppen Szabadkán, ahol egy olyan művészeti régió feltérképezése folyik, ami átnyúlik a közigazgatási és politikai határokon. Az első világháború utáni határváltoztatásokkal a mai Vajdaság területe kikerült az anyaországi barokk kutatások látószögéből. A térség és a kor művészetét – amely túlnyomórészt egyházi művészet – kevés kivétellel az ortodox egyházhoz köthető emlékek kutatásával foglalkozó szakemberek publikációi alapján ismerhetjük meg, annak ellenére, hogy számbelileg és jelentőségét tekintve is vele egyenrangú a katolikus egyházi művészet. Értékei az utóbbi időkig a szerbiai művészettörténészek érdeklődését szinte teljesen elkerülték. Hasonló ismeretlenségben volt a Dél-Alföld barokk öröksége is, s noha e térség nem dicsekedhet nagymesterek számottevő hagyatékával, a feltárt örökség a kor valós megismerésének elkerülhetetlen része. Barokk festők közül pl. Franz Anton Maulbertschnek (...és kora, Szépművészeti Múzeum, 1974, Késő barokk impressziók, Magyar Nemzeti Galéria, 2009-2010), Johann Lucas Krackernek (MNG 1979), Stephan Dorfmeisternek (Szombathely, Zalaegerszeg, Sopron 1997-98) és Josef Winterhaldernek (Késő barokk... MNG 2009-2010) rendeztek kiállítást Magyarországon, s más tematikai megközelítésben több időszaki (pl. "Magyar egyházi gyűjtemények kincsei" (MIM, 1981), Művészet Magyarországon (MNG, 1981), Utak és találkozások (Szépműv.M. 1993), Máriazell és Magyarország, (BTM 2004), Szent Márton... (Szombathely, 2008) és állandó barokk egyházművészettel foglalkozó tárlatot állami (MNG késő reneszánsz és barokk kiállítása, 1982 (kat.), Egri Képtár, 2008 (kat.) és egyházi intézményekben (székesfehérvári, váci, kalocsai és szegedi egyházmegyei múzeumok) rendeztek. A

Vajdaság és Szerbia területén viszont ez volt az első olyan barokk kiállítás, amely a katolikus örökség művészetét, alkotóművészetét mutatja be. "Ez a kiállítás éppen azt mutatja, kisebb mestereknek is revelációval felérő művei és műegyüttesei lehetnek." (Galavics Géza)

A kiállításrendezést megelőzte a nyertes pályázatok elkészítése, valamint a nemzetközi műtárgyszállítás megannyi engedélyének beszerzése és lebonyolítása, melyben partner volt a Magyar Piarista Rend Fórián Szabó Zoltán atya személyében, valamint a Kalocsa-Kecskeméti Érsekség Lakatos Adél személyében. A műtárgyak csomagolását, valamint szállítását is személyesen végeztem-kísértem.

A szabadkai kiállítási időszak három részből tevődött össze: az első hónapban a bajai Skapulárés Szűzanya és a kecskeméti Szent Borbála oltárképek megérkezésére vártunk, míg a kiállítás nagy része felállításra került. 2012 júniusának végére megérkeztek a Magyarországról kölcsönzött műtárgyak és kezdetét vette a "Restaurálás élőben" program, amely mint utólag kiderült az amerikai és nyugat-európai restaurálási gyakorlathoz igazodik, ahol "Conservation in action" nevű programok nem ismeretlenek,² viszont térségünkben "ilyet" még sehol sem csináltak. Ennek oka egyrészt gyakorlati volt, hiszen a kiállítóhely június közepétől üresen állt, s az anyag nagy részével rendelkezünk, másrészt közelebb szeretnénk hozni a közönséghez a múzeum háttér munkáját. Nyitni szeretnénk volna: hátha van olyan érdeklődő, aki meg kívánna ismerkedni e szakma rejtelseivel. Magának a programnak a megnyitója is egy ilyen restaurálási akcióval indult, árgus szemek előtt folyt Stock Szent Simon arcának feltárása, miután Vass Géza történész, a szabadkai Községi Műemlékvédelmi Intézet igazgatója a barokk kori Szabadkáról, a még sok felfedezni valót rejtegető időszakról beszélt Hulló István múzeumigazgató üdvözlő szavait követően. A Szent Mihály napi megnyitón Jávor Anna művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményi igazgatója mondott köszöntőt.

A szegedi tárlat kiegészült az egykori Dömötör-templom Kalazanci Szent József és Jézus születése mellékoltáraitól származó barokk szobraival -melyek feltételezhetően egy budai műhely munkái, s a szegedi Egyházmegyei Múzeum és Kincstár állandó kiállításán tekinthetők meg-, valamint az 1913-ban lebontott

---

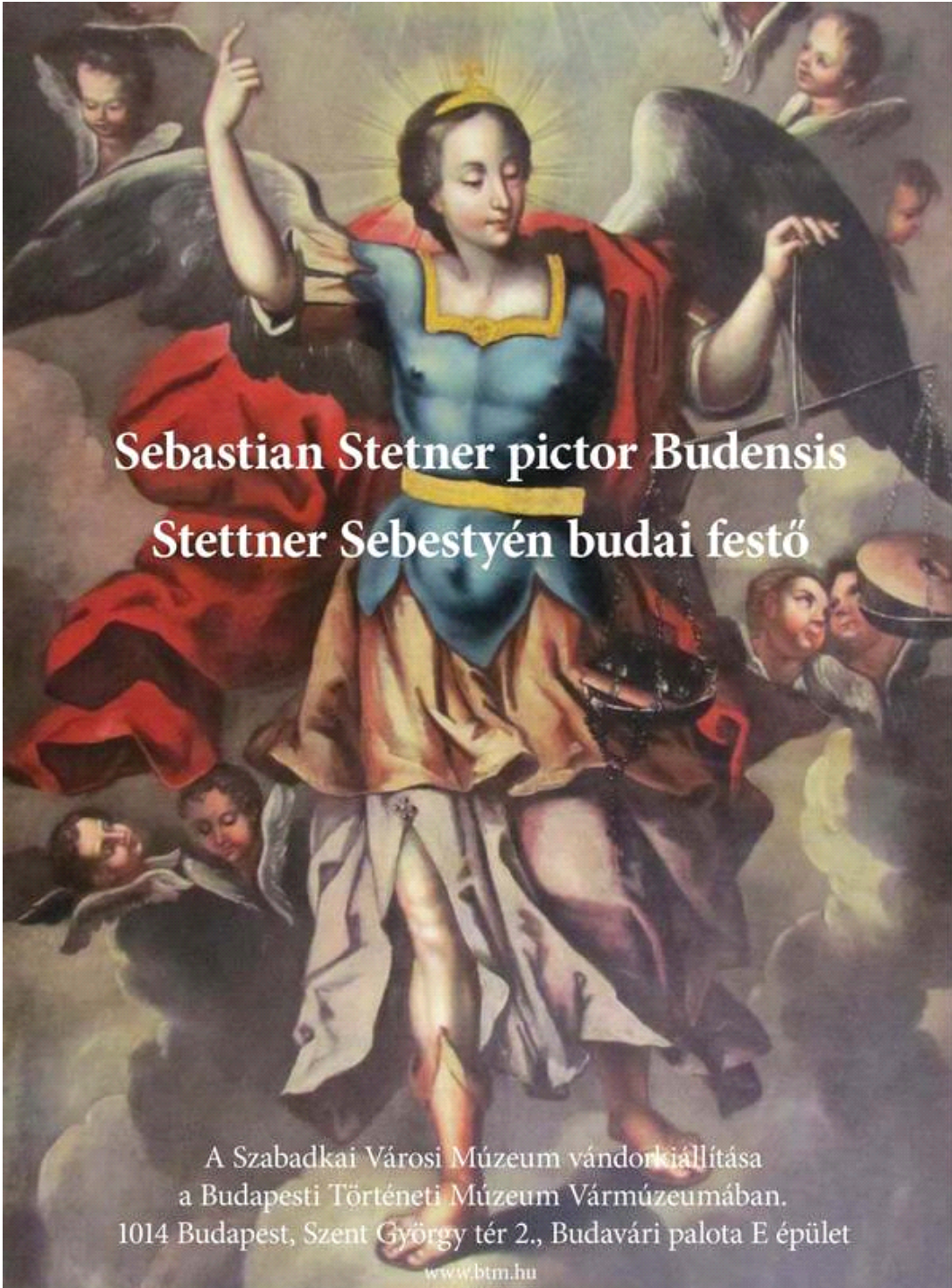
² K. Lithgow, N. Boden, M.Hill, R. Lithgow, K.Mesaures: A 'once in a lifetime' experience: 'Conservation in action' for Thornhill's wall paintings at Hanbury Hall, Worcestershire, UK. In.: 2012 Vienna Congress The Decorative Conservation and the Applied Arts. IIC. London. 2012. 181-190.

középkori eredetű templomot és az oltárokat ábrázoló archív felvételek nagyításával. A bemutató alatt jelentkezett egy helyi műgyűjtő, aki az egykori Szent Család oltárról származó Szent Anna szobrot őrzi. A tárlatot Zombori István történész, ny. múzeumigazgató méltatta, Orbán Imre néprajzkutató, a Fekete-Ház vezetője és Hulló István a közönséget üdvözölte, Tóth István történész a lebonyolításban segédkezett.

A bajai közönség hálóját fejezte ki az ajándékba kapott restaurálásért az őket üdvözlő Zsigó Róbert polgármesterrel és Kovács Zita múzeumigazgatónővel együtt. E kiállítást Schindler Mátyás plébános, Laczkó János ny. megyei múzeumigazgató-restaurátor és Fábíán Borbála történész méltatták.

A kalocsai tárlatot Bábel Balázs, a Kalocsa-Kecskeméti Egyházmegye érseke és Jávor Anna nyitotta meg.

A budapesti kiállításon Farbaky Péter múzeumigazgató üdvözölte a közönséget, Galavics Géza akadémikus és Görbe Katalin tanszékvezető méltatták a tárlatot és szerzőjét. "Stettner Sebestyén hosszú út után, Szabadkáról Szegeden, Baján és Kalocsán keresztül megérkezett oda, ahonnan elindult, Budára, a budai várba. Műveinek olyan köre rajzolódik ki lépésről lépésre, amely szinte páratlan. A szerző személyiségének az a belső késztetése, hogy utánamenjen a műalkotásoknak, találkozott azzal, hogy képes volt megszervezni, hogy ez működjön: lehessen restaurálni, össze lehessen állítani ezt az oeuvre-t, és lehessen nem csak megélni, de megmutatni ezeket a dolgokat. Ez egy külön tudomány." (Galavics Géza)

Sebastian Stetner pictor Budensis
Stettner Sebestyén budai festő

A Szabadkai Városi Múzeum vándorkiállítása
a Budapesti Történeti Múzeum Vármúzeumában.
1014 Budapest, Szent György tér 2., Budavári palota E épület
www.btm.hu

Megnyitó: 2013. november 15., péntek 15 óra
A kiállítás megtekinthető hétfő kivételével 10 és 16 óra között, 2014. január 15-ig

A kiállítás budapesti plakátja

Sebastian Stettner pictor Budensis

Annakról beszélünk, aki az ember kezével a Jézusnak valóban készült a kép, amely ma a budapesti Városligetben látható. A festmény a 17. század egyik legjelentősebb műve, amelyet a német festő, Sebastian Stettner készített. A mű a szent Mária és a gyermek Jézus közötti szeretetteljes kapcsolatot ábrázolja.

A mű a profán és a szent közötti határtalanul közel áll. A mű a szent Mária és a gyermek Jézus közötti szeretetteljes kapcsolatot ábrázolja. A mű a szent Mária és a gyermek Jézus közötti szeretetteljes kapcsolatot ábrázolja.

Wie haben Sie und Ihre Freunde bereits an der Zeit der Ausstellung „Sebastian Stettner, Künstler aus der Stadt“ teilgenommen? ...

Meghívó

A Magyar Nemzeti Múzeum meghívja Önt a Városligetben a Szabadkai Városi Múzeumban 2013. június 27-én, pénteken 17 órára a **Stettner Sebestyén (1699-1758)** budai festő - a megváltó - kiállítás megnyitójára.

A kiállítás megnevezése:
Stettner Sebestyén (1699-1758) budai festő
 A kiállítás helyszíne:
 Szabadkai Városi Múzeum
 Budapest, Városliget 17. sz. épület
 A kiállítás ideje: 2013. június 27-étől augusztus 11-ig

Tisztelettel,
 Magyar Nemzeti Múzeum

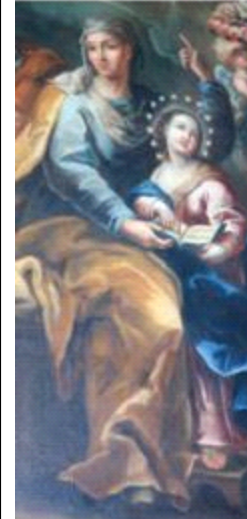

Meghívó

A Magyar Nemzeti Múzeum meghívja Önt a Városligetben a Szabadkai Városi Múzeumban 2013. június 27-én, pénteken 17 órára a **Stettner Sebestyén (1699-1758)** budai festő - a megváltó - kiállítás megnyitójára.

A kiállítás megnevezése:
Stettner Sebestyén (1699-1758) budai festő
 A kiállítás helyszíne:
 Szabadkai Városi Múzeum
 Budapest, Városliget 17. sz. épület
 A kiállítás ideje: 2013. június 27-étől augusztus 11-ig

Tisztelettel,
 Magyar Nemzeti Múzeum

Meghívó

A Szabadkai Városi Múzeum és Budapesti Történelmi Múzeum tisztelettel meghívja Önt 2013. június 27-én, pénteken 17 órára a **Stettner Sebestyén (1699-1758) budai festő - a megváltó - kiállítás megnyitójára.**

A kiállítás megnevezése:
Stettner Sebestyén (1699-1758) budai festő
 A kiállítás helyszíne:
 Szabadkai Városi Múzeum
 Budapest, Városliget 17. sz. épület
 A kiállítás ideje: 2013. június 27-étől augusztus 11-ig

Tisztelettel,
 Magyar Nemzeti Múzeum

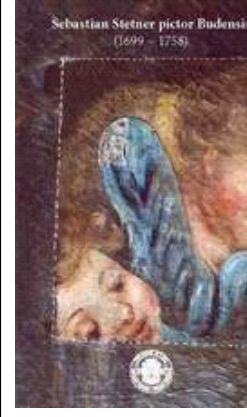

Meghívó

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves barátait a Szabadkai Városi Múzeumban **„Stettner Sebestyén (1699-1758) budai festő”** című vándorkiállításának megnyitójára, melyet a **Kalocsai Érseki Kincstár** helyszínre (Katona István-lánc, Kalocsa, Hungarikum u. 2.) rendezünk meg **2013. június 27-én csütörtökön, 17 órai kezdettel.**

A kiállítást dr. Bábel Balázs kalocsai-kecskeméti érsek nyitja meg. **Műhatal mood dr. Jávor Anna művésztörténész.**

A szívet üzentő Korbécz Papp Zsuzsanna fotó-restaurátor művésze.

Sebastian Stettner pictor Budensis (1699-1758)

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves barátait a **„Stettner Sebestyén budai festő (1699-1758) című kiállítás** megnyitójára, melyet 2013. június 27-én, pénteken a budapesti Városligetben a Szabadkai Városi Múzeumban (Városliget 17. sz. épület) 17 órai kezdettel, Magyar Nemzeti Múzeum szervezi meg.

Сэрце нас запрашае на запрашае праграма „Stettner Sebestyén budai festő (1699-1758) című kiállítás megnyitójára, melyet 2013. június 27-én, pénteken a budapesti Városligetben a Szabadkai Városi Múzeumban (Városliget 17. sz. épület) 17 órai kezdettel, Magyar Nemzeti Múzeum szervezi meg.

Wie haben Sie und Ihre Freunde bereits an der Zeit der Ausstellung „Sebastian Stettner, Künstler aus der Stadt“ teilgenommen? ...

A Szabadkai Városi Múzeumban

Kiállításnyitó, 2012.szeptember 28.

"Restaurálás élőben" 2012.07. 27.-2012.09.26.

Tárlatvezetés

Terem a restaurálási pannókkal

Játszóház

Munka a Szentes kifestővel

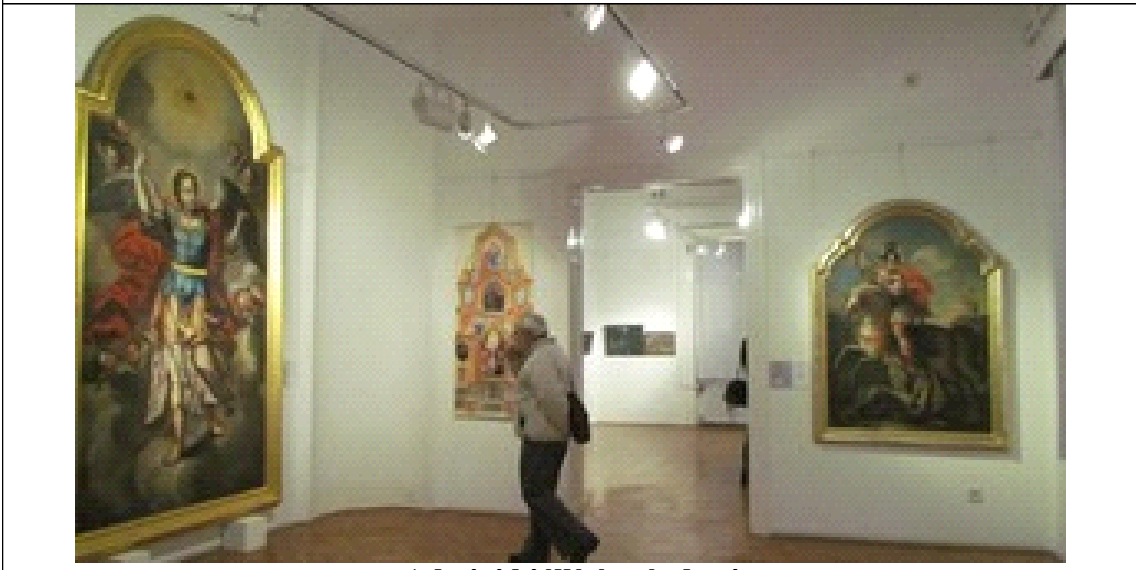
Megnyitó a szegedi Fekete-Házban, 2013. január 25.

Barokk szobrokkal kiegészítve

Megnyitó a bajai múzeum Nagy István Galériájában, 2013.03.25.

A bajai kiállítás részletei

A Kalocsai Érseki Kincstárban

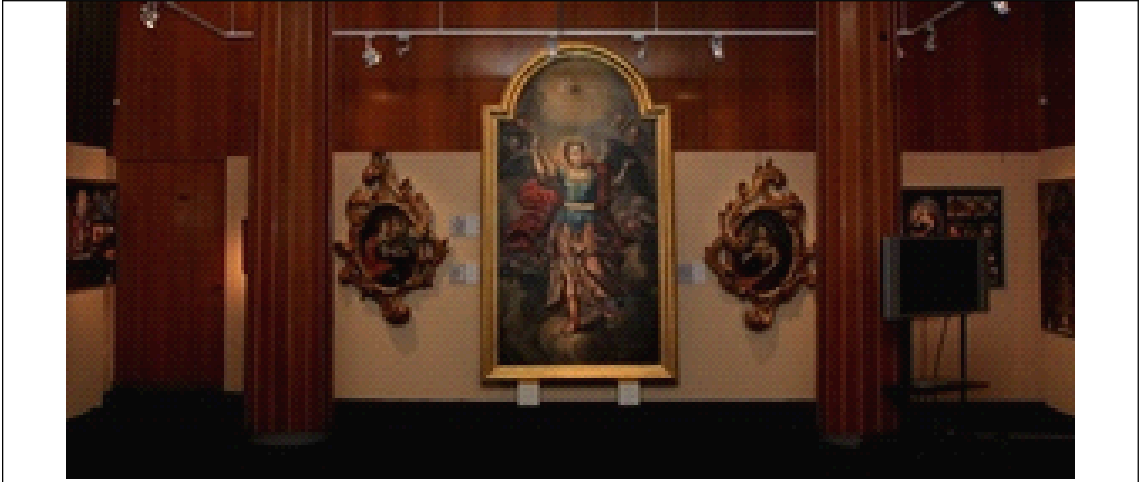

Megnyitó a Kalocsai Érseki Kincstárban, 2013. június 27.

Megnyitó a Budapesti Történeli Múzeumban, 2013.11.15.

A budapesti kiállítás részletei

Stettner Sebastyén: Szent Cecilia, 1741 (96x73 cm, olaj/vásznon, jelzés nélkül)
A restaurálás leírása lengyel nyelven található, a képet nem fordítottuk.
Restaurator: Zdzisław Kuczek Pap 1995. g., a restaurációs konzervatívák által / a képet nem fordítottuk / Zdzisław Kuczek Pap.

A restaurált másolat / Restaurációs másolat

Sebastijan Štetner: Sveta Cecilija, 1741 (96x73 cm, ulje na platnu, bez sign.)
Vasúrtól ábrázolt és festésanyag-azonosítás, az értelem.
Restaurator: Zdzisław Kuczek Pap 1995. g., a restaurációs konzervatívák által / a képet nem fordítottuk / Zdzisław Kuczek Pap.

A restaurált másolat / Restaurációs másolat

Arsenál állapot / Zárt állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot

A barokk kort követően az eredeti képet sok-sok alkalommal restaurálták. Az utolsó 19. századi felújítás alkalmával az eredeti képet felújították, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták. A restaurálás során a képet sok-sok alkalommal restaurálták, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták. A restaurálás során a képet sok-sok alkalommal restaurálták, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták.

Zárt állapot

Chloran-pala nedvszívóanyagot használtak. A képet sok-sok alkalommal restaurálták, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták. A restaurálás során a képet sok-sok alkalommal restaurálták, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták.

Stettner Sebastyén: Szent Lúcia, 1741 (96x73 cm, olaj/vásznon, jelzés nélkül)
A restaurálás leírása lengyel nyelven található, a képet nem fordítottuk.
Restaurator: Zdzisław Kuczek Pap 1995. g., a restaurációs konzervatívák által / a képet nem fordítottuk / Zdzisław Kuczek Pap.

A restaurált másolat / Restaurációs másolat

Sebastijan Štetner: Sveta Lucija, 1741 (96x73 cm, ulje na platnu, bez sign.)
Vasúrtól ábrázolt és festésanyag-azonosítás, az értelem.
Restaurator: Zdzisław Kuczek Pap 1995. g., a restaurációs konzervatívák által / a képet nem fordítottuk / Zdzisław Kuczek Pap.

A restaurált másolat / Restaurációs másolat

Arsenál állapot / Zárt állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot / Zárt állapot - ártalmatlanított

Katolikus / Próbák / Próbák

A képet nem fordítottuk / Zárt állapot - ártalmatlanított

Arsenál állapot

A barokk kort követően az eredeti képet sok-sok alkalommal restaurálták. Az utolsó 19. századi felújítás alkalmával az eredeti képet felújították, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták. A restaurálás során a képet sok-sok alkalommal restaurálták, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták.

Zárt állapot

Chloran-pala nedvszívóanyagot használtak. A képet sok-sok alkalommal restaurálták, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták. A restaurálás során a képet sok-sok alkalommal restaurálták, az eredeti festésanyagot eltávolították, és a képet új festésanyagokkal restaurálták.

Két magyar-szerb nyelvű restaurálási pannó

Stettner Sebestyén: Szent Flórián, 1754, (116x111 cm, olaj/vászon, jelzés nélkül)
Az erdőgölgényi Szent Anna Immaculata templom falaként, kb. 1850-1860 körül
Restaurálva a Magyar Nemzeti Múzeum Képtudományi Központjában a 2009/2010-es tanévben az MKÉ Restaurátor Tanácsánál

Árnyéki állapot / Zárófelvétel   *A restaurált mű / Restaurációs felvétel*

Katódahatás / Próba-étkezés   *Katódahatás és mértani felvétel / Próba-étkezés / mértani felvétel*   *Réteg-átvétel/Makrofelvétel*   *Makrofelvétel a vízszelvényről / Makrofelvétel a vízszelvényről*   *Katódahatás / Próba-étkezés*

Árnyéki állapot
A felvétel az eredeti állapotban készült, a színek és az arányok megőrzésére törekvően, a restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Zárófelvétel
A műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Sebastijan Štetter: Sveti Florijan, 1754 (116x111 cm, ulje na platnu, bez sign.)
Vasúti múzeum építészeti irodájában, kb. 1850-1860 körül
Restaurálva az erdőgölgényi Szent Anna Immaculata templom falaként, kb. 1850-1860 körül
Restaurálva a Magyar Nemzeti Múzeum Képtudományi Központjában a 2009/2010-es tanévben az MKÉ Restaurátor Tanácsánál

Árnyéki állapot, katódhát / Zárófelvétel, próba-étkezés   *Sveti Flórián / Személyi portré a helyi közösség számára*   *Luminiscensia katódhát / Luminiscensia színek*

Árnyéki állapot / Zárófelvétel   *Réteg-átvétel állapot / Próba-étkezés*   *Felületi károsodás / Oldalsó sík*

Katódahatás / Próba-étkezés   *Katódahatás / Próba-étkezés*   *Katódahatás / Próba-étkezés*

Árnyéki állapot
A felvétel az eredeti állapotban készült, a színek és az arányok megőrzésére törekvően, a restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Zárófelvétel
A műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Stettner Sebestyén: Kapistván Szent János, 1754 (117x110 cm, olaj/vászon, jelzés nélkül)
Az erdőgölgényi Szent Anna Immaculata templom falaként, kb. 1850-1860 körül
Restaurálva a Magyar Nemzeti Múzeum Képtudományi Központjában a 2009/2010-es tanévben az MKÉ Restaurátor Tanácsánál

Árnyéki állapot / Zárófelvétel   *A restaurált mű / Restaurációs felvétel*

Katódahatás és mértani felvétel / Próba-étkezés / mértani felvétel   *Réteg-átvétel/Makrofelvétel*   *Katódahatás és mértani felvétel / Próba-étkezés / mértani felvétel*   *Felületi károsodás / Oldalsó sík*   *Katódhát állapot / Kétféle felvétel*

Árnyéki állapot
A felvétel az eredeti állapotban készült, a színek és az arányok megőrzésére törekvően, a restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Zárófelvétel
A műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Sebastijan Štetter: Sveti Florijan, 1754 (117x110 cm, ulje na platnu, bez sign.)
Vasúti múzeum építészeti irodájában, kb. 1850-1860 körül
Restaurálva az erdőgölgényi Szent Anna Immaculata templom falaként, kb. 1850-1860 körül
Restaurálva a Magyar Nemzeti Múzeum Képtudományi Központjában a 2009/2010-es tanévben az MKÉ Restaurátor Tanácsánál

Árnyéki állapot, katódhát / Zárófelvétel, próba-étkezés   *Sveti Flórián / Személyi portré a helyi közösség számára*   *Luminiscensia katódhát / Luminiscensia színek*

Árnyéki állapot / Zárófelvétel   *Réteg-átvétel állapot / Próba-étkezés*   *Felületi károsodás / Oldalsó sík*   *Katódhát állapot / Kétféle felvétel*

Katódahatás / Próba-étkezés   *Katódahatás / Próba-étkezés*   *Katódahatás / Próba-étkezés*

Árnyéki állapot
A felvétel az eredeti állapotban készült, a színek és az arányok megőrzésére törekvően, a restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Zárófelvétel
A műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal. A restaurálás során a műveletet a lehető legkevesebb beavatkozással végeztük, a károsodott részeket a lehető legpontosabban helyettesítettük az eredeti színekkel és anyagokkal.

Két magyar-szerb nyelvű restaurálási pannó

KORABELI FESTŐMŰHELY - NEKEDÁSNJA SLIKARSKA RADIONICA

**A magyar-szerb nyelvű restaurálási pannó
 valamint a Stradanus-Gallé metszet kinagyított reprodukciója**

A nagykanizsai ferencesek Szent Didák-mellékoltárának óriáspannója (4x2,2 m)

A három Hörger-szobor, töredékek az egykori szabadkai ferences főoltárról